

Jeg tror, at det ærede Medlem meget let vil kunne risikere, at Medlidenheden med de enkelte — for mange er det jo ikke, som den nu bestaaende Lov kommer til at gøre Uret mod — kan føre til, at vi gøre Uret mod de mange, der sætte sig det til en Æressag at undgaa Fattigvæsenet for enhver Pris.

Jeg maa have Lov til her at gøre et Par Bemærkninger af almindelig, social Natur, for at de Herrer kunne forstaa min Stilling til dette Lovforslag. Ethvert enkelt Samfundsmedlem har efter mit Skøn den Pligt at forsørge sig og sine — en Pligt, der maa opretholdes i ethvert Samfund, ogsaa i det, som det ærede Medlem for Aarhus drømmer om, idet Samfundet maa være sammensat af Mennesker med de samme Fejl som vi, og derfor med den samme Trang til at have Pligtens Svøbe over sig, som vi i det nuværende Samfund — og naar de ikke opfyldte deres Selvforsørgelsespligt, kommer der de retslige Virkninger, dels at de miste nogle enkelte borgerlige Rettigheder, dels — hvad der er mere —, at de faa til en vis Grad et ringere Omdømme hos deres Kammerater. Men netop naar Aarsagen til Ulykken kan være enten forskyldt eller uforskyldt, bør i de uforskyldte Tilfælde den sociale Lovgivning organisere bestemte Tilfælde, hvor Staten tager den, der uforskyldt er nær ved at gaa over den odiose Fattigrænse, i sin stærke Haand. En saadan Lovgivning have vi baade med Hensyn til Ulykkesforsikringen, Sygehjælpen og nu med Hensyn til Arbejdsløshedens Problem, hvor vi begynde med at ofre lidt, men hvor der senere vil blive ofret og ogsaa bør ofres meget. Saa have vi de fri Fattigkasser til de individuelle Tilfælde, som de store, almindelige Regler ikke omfatte. Og endelig have vi Alderdomsforsørgelsen.

Om Alderdomsforsørgelsen maa jeg sige, at man kan lægge to Betragtninger til Grund. Den ene er den at ligestille Alderdomsunderstøttelsen med en Nødhjælp paa samme Maade som Ulykkesforsikringen — og det har man hidtil gjort —, den anden er — og denne socialpolitiske Betragtning tror jeg snarere, man skal anlægge — at betragte den som en Art Hædersgave og netop ikke som en Nødhjælp. Denne Betragtning af Alderdomsforsørgel-

sen som en Hædersgave er i og for sig rimelig, dels fordi den Arbejder, som opfylder sin Selvforsørgelsespligt Livet igennem, ofte kun faar en meget ringe Belønning derfor, skønt han fortjener at have et Retskrav overfor Samfundet, dels fordi en social Lovgivning for en Gangs Skyld ikke blot bør tage Hensyn til de svage, men ogsaa til de stærke, til de Mennesker, som ved en sund, ædruelig Livsførelse ere blevne belønnede med en høj Alderdom. I det hele vil jeg have Lov til at sige, at vi overfor de gamle have absolut større Forpligtelser, end det hidtil har været anerkendt. Men heri ligger ogsaa en noget anden Betragtning af Alderdomsunderstøttelsen, end man hidtil har haft, nemlig den Betragtning, der fører til, at Alderdomshjælp ikke blot skal være en Nødsstilling, men det skal være en fast Takst, et bestemt Retskrav af en Størrelse, som kan svare til det Livsminimum, der maa udkræves. Endelig maa det erindres, at der ikke blot bør gives til dem, der staa lige op til Grænsen af Elendighed, men ogsaa til de mere velstillede, til den lille Detaillist, den velstillede Arbejder, den lille Haandværker og fremfor alt til den lille Husmand o. s. v. Kort sagt, Alderdomsunderstøttelsen bør være almen, den bør have en Statspensions Karakter.

Jeg har en Gang udregnet, hvor meget en saadan Alderdomspension vilde koste, og Tallet lyder maaske ret voldsomt, naar man siger det, men Opgaven kan ikke destomindre løses, hvis de Herrer paa forskellige Punkter ville frafalde Kravet om Skatteenedsættelser. Det vil løbe op til 25 Mill. Kr. aarlig eller 15 Mill. Kr. mere, end den nuværende Alderdomsforsørgelseslov alt i alt koster. Altsaa en Statspension, hvor Forsikringspræmien ikke opkræves hos den enkelte, men i Form af en kongelig Skat. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Omtalen af en saadan Plan, det ligger ikke for her. Jeg har kun været tvungen til at berøre det for at motivere mit Standpunkt. Men jeg vil sige, at naar vi en Gang give Alderdomsunderstøttelsen det vide Omfang, ville de Skatter, som i den Anledning paalægges, ikke være Skatter, der bruges til Ødelæggelse, men Skatter til Fordeling og Regulering saaledes, at de Penge, der paa den Maade strømme